

Zarządzanie podatkami w aspekcie ulgi na nowe technologie

Marcin Stępień*

Streszczenie: *Cel* – Celem opracowania jest identyfikacja i ocena możliwości i uwarunkowań stosowania ulgi na nowe technologie w aspekcie aktualnie obowiązujących przepisów prawa bilansowego i podatkowego.

Metodologia badania – W artykule zawarto monograficzną metodologię badania, wykorzystując informacje w formie jakościowo opisowej. Poddano metodzie analizy i konstrukcji logicznej piśmiennictwo istniejące w zakresie badanego zagadnienia, uwzględniając istniejący zakres prawa podatkowego.

Wynik – Wynikiem badań jest konstrukcja metodologii w zakresie powiązań pomiędzy systemami rachunkowości a zakresem stosowania prawa podatkowego w przedsiębiorstwie celem poprawy jakości zarządzania w obszarze stosowania ulgi na nowe technologie.

Oryginalność/wartość – Budowanie przewagi rynkowej w konkurencyjnym i turbulentnym otoczeniu sprowadza się często do szukania niewielkich szans na wielu polach działalności przedsiębiorstwa. Jednym z nich jest implementacja zmieniających się regulacji prawa podatkowego do systemu rachunkowości przedsiębiorstwa. Temat ten jest zatem aktualny i ważny z punktu widzenia poprawy jakości zarządzania przedsiębiorstwem poprzez budowanie przewagi konkurencyjnej w obszarze zarówno systemu rachunkowości, jak i zakresu stosowania ulgi na nowe technologie w obszarze prawa podatkowego.

Słowa kluczowe: zarządzanie podatkami, ulga na nowe technologie

Wprowadzenie

Trafne rozpoznanie kluczowych uwarunkowań innowacyjności przedsiębiorstw jest podstawą do podejmowania efektywnych decyzji (Sałek, 2014, s. 244) w celu utrzymania się na hiperkonkurencyjnym rynku (Kotler, Caslione, 2009, s. 44–45). Dlatego między innymi w systemie rachunkowości przedsiębiorstwa oraz w polityce podatkowej należy uwzględnić założenie celów strategicznych dotyczących rozwoju innowacyjności przedsiębiorstwa (Skowron-Grabowska, 2004, s. 259–267). Oznacza to, że przedsiębiorstwa aktywnie implementujące działania innowacyjne zmniejszają lukę między organizacją a zmianami w otoczeniu (Romanowska, 2010, s. 8).

Prace badawczo-rozwojowe stanowią w początkowym okresie koszty operacyjne jednostki, które aktywowane stanowią element wartości niematerialnych przedsiębiorstwa tworzonych indywidualnie i niepowtarzalnie w celu osiągnięcia lepszych efektów ekono-

* dr Marcin Stępień, Wydział Zarządzania, Politechnika Częstochowska, e-mail: mstepien@zim.pcz.pl.

micznych (Turek, 2015, s. 213–221). Identyfikacja kosztów ponoszonych na prace badawczo-rozwojowe stanowi istotny czynnik kształtujący zarówno wielkość obciążeń podatkowych, jak i wielkość środków pieniężnych ulokowanych w aktywach (Iwin-Garzyńska, 2012, s. 107). Jednak na poziomie strategicznym w literaturze przedmiotu brak jest jednoznacznej interpretacji działalności badawczo-rozwojowej odzwierciedlającej jej możliwości, znaczenie i ograniczenia (Suszyński, 2007, s. 309). Dlatego autor opracowania postawił pytanie badawcze: Czy obowiązujące rozwiązania prawne (bilansowe i podatkowe) z zakresu identyfikacji, klasyfikacji, wyceny i prezentacji kosztów działalności badawczo-rozwojowej stanowią zwarty i spójny system pozwalający przedsiębiorstwom na efektywne zarządzanie podatkami? W konsekwencji tego pytania za cel opracowania przyjęto poznanie i ocenę zależności występujących między aktualnie obowiązującymi przepisami prawa bilansowego i podatkowego w obszarze identyfikacji kosztów ponoszonych na działalność badawczo-rozwojową, której identyfikacja w wymiarze prawa bilansowego może się przyczynić do poprawy jakości zarządzania podatkami przedsiębiorstwa, optymalizując wysokość obciążeń z tytułu podatku dochodowego. Metodami badawczymi zastosowanymi do realizacji celu są studia literaturowe, analiza regulacji prawnych w obszarze prawa bilansowego i podatkowego.

1. Aspekty podatkowe identyfikacji kosztów działalności badawczo-rozwojowej

Istotnym zagadnieniem z punktu widzenia zarządzania przedsiębiorstwami jest uwzględnianie skutków identyfikacji i wyceny kosztów ponoszonych na prace badawczo-rozwojowe na gruncie podatku dochodowego (Adamczyk, 2012, s. 192–200; Stępień, 2012, s. 184–192). Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych¹ definiuje pojęcie wartości niematerialnych i prawnych jako nabyte, nadające się do gospodarczego wykorzystania w dniu przyjęcia do używania, o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, wykorzystywane przez podatnika na potrzeby związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą albo oddane przez niego do używania na podstawie umowy licencyjnej (sublicencji), umowy najmu, dzierżawy lub umowy, w szczególności koszty prac rozwojowych zakończonych wynikiem pozytywnym, który może być wykorzystany na potrzeby działalności gospodarczej podatnika, jeżeli zostaną spełnione warunki zaprezentowane w tabeli 1.

Wycena wartości początkowej następuje w odniesieniu do przyczyn powstania wartości niematerialnych i prawnych. Za wartość początkową wartości niematerialnych i prawnych uważa się między innymi cenę ich nabycia w razie odpłatnego nabycia lub koszt wytworzenia w razie wytworzenia we własnym zakresie (Ustawa, 1992, art. 16g ust. 1).

¹ Na potrzeby opracowania pominięto wskazanie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Ustawa z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Dz.U. z 2012, poz. 361, z późn. zm.) z uwagi na tożsame rozwiązania prezentowane w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (Ustawa z 15.02.1992 o podatku dochodowym od osób prawnych. Dz.U. 2014, poz. 851, z późn. zm.).

Tabela 1

Podatkowe warunki uznania kosztów prac rozwojowych zakończonych

Warunku uznania kosztów prac rozwojowych zakończonych wynikiem pozytywnym za wartości niematerialne i prawne według ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	
I	produkt lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone
II	techniczna przydatność produktu lub technologii została przez podatnika odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie podatnik podjął decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii
III	z dokumentacji dotyczącej prac rozwojowych wynika, że koszty prac rozwojowych zostaną pokryte spodziewanymi przychodami ze sprzedaży tych produktów lub zastosowania technologii

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ustawy z 29.09.1994 o rachunkowości. Dz.U. 2013, poz. 330, z późn. zm., art. 28 ust. 7 i Ustawa z 15.02.1992 o podatku dochodowym od osób prawnych. Dz.U. 2014, poz. 851, z późn. zm., art. 16b ust. 1.

Odpisów amortyzacyjnych zgodnie z prawem podatkowym dokonuje się przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych określonych przez ustawodawcę. Należy pamiętać, iż okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych nie może być krótszy niż 12 miesięcy od poniesionych kosztów zakończonych prac rozwojowych oraz 60 miesięcy w przypadku pozostałych wartości niematerialnych i prawnych (Ustawa, 1992, art. 16m ust. 1).

Osobnym zagadnieniem regulowanym na gruncie ustawy o podatkach dochodowych jest problematyka ulgi z tytułu realizowania prac badawczo-rozwojowych. Znowelizowane przepisy ustaw od stycznia 2016 roku wprowadzają pojęcia:

- działalności badawczo-rozwojowej,
- badań naukowych,
- prac rozwojowych (Ustawa, 1992, art. 4a pkt 26–28).

Działalność badawczo-rozwojowa oznacza działalność twórczą obejmującą badania naukowe lub prace rozwojowe. Wynika stąd, że działalność badawczo-rozwojowa obejmuje działania podejmowane w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań.

Definiując pojęcie *badania naukowych*, ustawodawca wyróżnił badania podstawowe, badania stosowane oraz badania przemysłowe. Badania podstawowe to oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne. Do badań stosowanych zalicza się prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce. Badania przemysłowe to badania mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności w celu opracowywania nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzania znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów i usług. Badania te uwzględniają tworzenie elementów składowych systemów złożonych, budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub w środowisku symulującym istniejące systemy, szczególnie do oceny przydatności danych rodzajów technologii, a także budowę niezbędnych w tych badaniach linii pilotażowych, w tym do uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych.

Prace rozwojowe to nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług z wyłączeniem prac obejmujących rutynowe i okresowe zmiany wprowadzane do produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, istniejących usług oraz innych operacji w toku, nawet jeżeli takie zmiany mają charakter ulepszeń, w szczególności:

- a) opracowywanie prototypów i projektów pilotażowych oraz demonstracje, testowanie i walidacja nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt nie został określony;
- b) opracowywanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy stanowi produkt końcowy gotowy do wykorzystania komercyjnego, a jego produkcja wyłącznie do celów demonstracyjnych i walidacyjnych jest zbyt kosztowna (Ustawa, 1992, art. 4a pkt 26–28).

Od stycznia 2016 roku znowelizowano również przepisy dotyczące zakresu ewidencji rachunkowej, służące ustaleniu kosztów ponoszonych na działalność badawczo-rozwojową. Podatnikowi przysługuje ulga z tytułu poniesionych nakładów na prace badawczo-rozwojowe dotyczących „kosztów kwalifikowanych”. Za koszty kwalifikowane uznaje się:

- a) koszty poniesione na wynagrodzenia pracowników wraz z narzutami, jeżeli dotyczą pracowników zatrudnionych w celu realizacji działalności badawczo-rozwojowej;
- b) nabycie materiałów i surowców bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością badawczo-rozwojową;
- c) ekspertyzy, opinie, usługi doradcze i usługi równorzędne, a także nabycie wyników badań naukowych świadczonych lub wykonywanych na podstawie umowy przez jednostkę naukową na potrzeby prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej;
- d) odpłatne korzystanie z aparatury naukowo-badawczej wykorzystywanej wyłącznie w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej (Ustawa, 1992, art. 18d).

Ustawodawca ustalił limity dla kwoty kosztów kwalifikowanych, które można odliczyć od podstawy opodatkowania. Pierwszy limit dotyczy odliczenia kosztów kwalifikowanych w odniesieniu do kosztów wynagrodzeń – nie można przekroczyć 30% poniesionych kosztów. Drugim limitem ustawodawca objął pozostałe koszty. W przypadku drugiego limitu kwota pozostałych kosztów nie może przekroczyć 20% tych kosztów, jeżeli podatnik jest mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a dla pozostałych podatników kwota limitu pozostałych kosztów nie może przekroczyć 10% pozostałych kosztów.

W aspekcie kosztów podlegających rozliczeniu w zaprezentowanych ulgach na uwagę zasługuje również dodanie ust. 1b w art. 9 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (odpowiednio w art. 24a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych) w myśl którego

podatnicy zamierzający skorzystać z odliczeń ulgi na działalność badawczo-rozwojową są obowiązani w ewidencji rachunkowej wyodrębnić koszty działalności badawczo-rozwojowej (Ustawa, 2015, art. 2 pkt 2). Metodami badawczymi zastosowanymi do realizacji celu są studia literaturowe, analiza regulacji prawnych w obszarze prawa bilansowego i podatkowego.

2. Identyfikacja kosztów działalności badawczo-rozwojowej w systemie rachunkowości przedsiębiorstwa

Pomiar, wycena i prezentacja operacji gospodarczych stanowią jedno z podstawowych zadań rachunkowości. Prof. S. Skrzywan (1969, s. 5), definiując pojęcie *rachunkowości*, wskazał, iż rachunkowość jest szczególnym rodzajem jednostkowej ewidencji gospodarczej. Stanowi ona system ciągłego w czasie ujmowania, grupowania, prezentowania i interpretowania wyrażanych w pieniądzu i bilansujących się ogólnych i szczegółowych danych liczbowych o działalności gospodarczej i sytuacji majątkowej jednostki gospodarczej. Według prof. B. Micherdy (2004, s. 19) głównym celem rachunkowości jest pomiar wyników działalności jednostki gospodarczej, które warunkują pomnażanie kapitału. Dlatego rachunkowość jest uniwersalnym i elastycznym systemem informacyjno-kontrolnym odzwierciedlającym przebieg i rezultaty działalności jednostek gospodarczych.

Podstawową cechą systemu informacyjnego rachunkowości jest zapewnienie jakości tworzonych informacji, bowiem potrzeby odbiorcy może zaspokoić jedynie informacja dobra jakościowo (Hejnar, 2007, s. 20). O jakości informacji tworzonych przez system rachunkowości decydują następujące cechy:

- zrozumiałość,
- przydatność,
- wiarygodność,
- porównywalność (*Założenia...*, 2007, s. 61),
- bezstronność (*Założenia...*, 2007, s. 55).

Zrozumiałość informacji wiąże się z ich zrozumieniem przez odbiorcę przy założeniu, że odbiorca posiada odpowiednią wiedzę umożliwiającą mu identyfikację treści, które niosą ze sobą przekazywane informacje. Przydatność informacji jest podstawowym kryterium uwzględnianym w tworzeniu sprawozdania finansowego. Przydatność informacji przejawia się jej wpływem na decyzje ekonomiczne podejmowane przez jej użytkowników. Wiarygodność informacji tworzonych przez rachunkowość oznacza, iż odzwierciedlają one wiernie rzeczywistość gospodarczą. Porównywalność zakłada stosowanie ciągłości metodologicznej w ustalaniu i prezentowaniu w sprawozdaniach finansowych skutków podobnych zdarzeń gospodarczych (*Założenia...*, 2007, s. 61–66). Bezstronność wiąże się z wiarygodnością i oznacza brak manipulacji w doborze lub sposobie prezentacji informacji (*Założenia...*, 2007, s. 55–56).

System rachunkowości oparty na pieniężnym mierniku wartości definiuje podstawowe pojęcia związane z wyceną aktywów i pasywów, z których najistotniejsze to:

- cena nabycia,
- koszt wytworzenia,
- cena sprzedaży netto,
- kwota wymagająca zapłaty,
- wartość godziwa,
- skorygowaną cenę nabycia,
- wartość nominalną (Ustawa, 1994, art. 28–44).

Zasadnicze znaczenie dla prawidłowego ustalenia wartości składników aktywów i pasywów mają również dodatkowe parametry wyceny, takie jak:

- trwała utrata wartości,
- kurs waluty obcej,
- wiarygodnie oszacowana wartość (Hejnar, 2007, s. 18).

Klasyfikacje stosowane przez rachunkowość, cechy i zasady ukształtowane przez wieki zapewniają wypełnienie stawianego przed nią podstawowego celu, jakim jest rzetelne i jasne przedstawianie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego.

Koszty prac rozwojowych będących konsekwencją nakładów ponoszonych na działalność badawczo-rozwojową postrzegane są jako kluczowe kompetencje przedsiębiorstwa (Turek, 2015, s. 214), jednak zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (dalej: MSSF) aktywa niematerialne (*intangible assets*) to możliwe do zidentyfikowania aktywa niepieniężne niemające postaci fizycznej (MSR 38). Zapis ten powoduje, iż w polskim prawie bilansowym zdefiniowano pojęcie *wartości niematerialnych i prawnych* będących składnikiem aktywów niematerialnych jako nabyte przez jednostkę prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności koszty zakończonych prac rozwojowych (Ustawa, 1994, art. 3 ust. 1 pkt 14).

Powstanie zasobu w postaci między innymi identyfikowanych kosztów zakończonych prac rozwojowych poprzedza prace badawczo-rozwojowe, które są różnie klasyfikowane w polskich regulacjach bilansowych i MSSF.

MSSF 38 traktuje koszty ponoszone na prace badawczo-rozwojowe jako składnik aktywów, przy czym muszą być spełnione warunki, które jednostka jest w stanie udowodnić. Pierwszym warunkiem wymagającym udowodnienia jest możliwość techniczna ukończenia składnika, tak aby nadawał się do wykorzystania lub sprzedaży, oraz zamiar ukończenia składnika oraz jego użytkowania lub sprzedaży. Należy udowodnić, iż składnik wartości niematerialnych będzie posiadał zdolność do użytkowania lub sprzedaży, jak również określić sposób, w jaki składnik będzie wytwarzał przyszłe korzyści ekonomiczne (np. udowodnienie istnienia rynku na produkty powstające dzięki składnikowi). MSSF 38 zobowiązuje do udowodnienia dostępności stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć do ukończenia składnika, oraz możliwości wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi (MSR 38).

Do wartości niematerialnych i prawnych w świetle ustawy o rachunkowości zaliczyć można jedynie pozytywnie zakończone koszty prac rozwojowych. Koszty prac rozwojowych, które nie zostały ukończone, powinny być aktywowane jako rozliczenia międzyokresowe kosztów. MSR 38 nie określa konieczności zakończenia prac jako warunku ujęcia tych kosztów w wartościach niematerialnych i prawnych. W polskich regulacjach bilansowych brak jest bezpośrednich regulacji w zakresie identyfikacji i prezentacji kosztów ponoszonych na prace badawczo-rozwojowe. Ustawodawca wprowadza pojęcie *aktywowanych kosztów zakończonych prac rozwojowych* jako składnika wartości niematerialnych i prawnych. Ustawa o rachunkowości wskazuje na odmienne traktowanie kosztów prac badawczych i kosztów prac rozwojowych. Koszty prac rozwojowych prowadzonych na własne potrzeby, poniesione przed podjęciem produkcji lub zastosowaniem technologii, zalicza się do wartości niematerialnych, jeżeli łącznie zostały spełnione poniższe warunki:

- a) produkt lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone;
- b) techniczna przydatność produktu lub technologii została stwierdzona i odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie jednostka podjęła decyzję o wytwarzaniu produktów lub stosowaniu technologii;
- c) koszty prac rozwojowych zostaną pokryte według przewidywań przychodami ze sprzedaży tych produktów lub zastosowania technologii (Ustawa, 1994, art. 33 ust. 2; Chluska, 2004).

Koszty zakończonych prac spełniające powyższe warunki powinny być aktywowane, a następnie odnoszone w koszty poprzez umorzenie w kolejnych okresach, w których jednostka czerpie korzyści ekonomiczne z wykorzystywania efektów zakończonych prac rozwojowych (Skulik-Górecka, 2013, s. 217). Koszty prac badawczych i rozwojowych, które nie spełnią kryteriów kwalifikujących ich do wartości niematerialnych i prawnych, powinny być odnoszone w koszty w okresie ich poniesienia (Piotrowska, 2014, s. 244–254).

Wartość początkową wartości niematerialnych i prawnych stanowi cena ich nabycia lub koszt wytworzenia. W odniesieniu do prac badawczych, których efektem będą prace rozwojowe, zastosowanie znajduje koszt wytworzenia jako kategoria wyceny tworzonego przez jednostkę zasobu. Koszt wytworzenia zakończonych (wynikiem pozytywnym) prac rozwojowych obejmuje zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o rachunkowości:

- a) koszty bezpośrednio dotyczące danej pracy rozwojowej;
- b) uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wykonaniem pracy rozwojowej (Ustawa, 1994, art. 28 ust. 3).

W prawie bilansowym zostały określone warunki, którym muszą odpowiadać koszty zakończonych prac rozwojowych prowadzonych przez przedsiębiorstwo, by mogły zostać zaliczone do wartości niematerialnych i prawnych.

Koszt wytworzenia w odniesieniu do wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy oraz koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych

w celu ich sfinansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu. Oznacza to, że do kosztów wytworzenia wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również prowizje i odsetki od kredytów bankowych zaciągniętych na zakup usług obcych (badań, testów, itp.) dotyczących prowadzonych prac rozwojowych, a także ujemne różnice kursowe od tych kredytów. Dodatkowo różnice kursowe będą obniżać koszt powstającej wartości niematerialnej i prawnej. Uwzględnienie w cenie nabycia i koszcie wytworzenia omawianych kosztów następuje za okres do czasu oddania wartości niematerialnych i prawnych do użytkowania.

Ustawodawca dużo miejsca poświęca aktywowanym kosztom prac rozwojowych, a nie kosztom ponoszonym na prace badawczo-rozwojowe. Mając jednak wytyczne w zakresie identyfikacji kosztu wytworzenia, właściwym miejscem identyfikacji ponoszonych kosztów są wyodrębnione w strukturze rachunkowości koszty rodzajowe (zespół 5), które na zakończenie okresu sprawozdawczego winny być aktywowane jako element rozliczeń międzyokresowych z właściwymi adnotacjami w zakresie identyfikacji zagregowanych w nich pozycji w informacji dodatkowej stanowiącej istotny element sprawozdania finansowego.

Uwagi końcowe

W kontekście zaprezentowanych rozwiązań z zakresu prawa podatkowego dotyczących identyfikacji i klasyfikacji działalności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw należy podkreślić, iż nastąpił progres w obszarze przeprowadzanych zmian legislacyjnych (Stępień, 2012, s. 217). Na uwagę zasługuje fakt, że ustawodawca doprecyzował pojęcie działalności badawczo-rozwojowej, prac badawczych czy prac rozwojowych. Jednak limity odliczeń wynikające z ustaw podatkowych są na niższych poziomach, niż miało to miejsce do 2016 roku, co niewątpliwie ogranicza korzyści z wdrożenia wyżej wymienionych odliczeń do zarządzania podatkami przedsiębiorstwa. Na uwagę zasługuje również brak odpowiednich regulacji z zakresu prawa bilansowego dotyczących metodologii identyfikacji, ewidencji i prezentacji kosztów ponoszonych na działalność badawczo-rozwojową, co przyczynia się do powstania luki legislacyjnej w badanym obszarze.

Literatura

- Adamczyk, A. (2012). Rola podatkowych instrumentów wsparcia działalności B+R w kształtowaniu bazy podatkowej podatku dochodowego od osób prawnych. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 708, Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia, 52*, 192–200.
- Chluska, J. (2004). *Podstawy rachunkowości*. Częstochowa: Wyd. WZPCz.
- Hejnar, J. (2007). Zarys teorii wyceny bilansowej. W: B. Micherda (red.), *Prawo bilansowe a prawo podatkowe* (s. 11–21). Warszawa: Difin.
- Iwin-Garzyńska, J. (2012). Wybrane aspekty opodatkowania kosztu kapitału własnego w przedsiębiorstwach polskich. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 708; Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia, 52*, 107–129.
- Kotler, Ph., Caslione, J.A., (2009). *Chaos. Zarządzanie i marketing w erze turbulencji*. Warszawa: MT Biznes.
- Micherda, B. (2004). *Współczesna rachunkowość w kreowaniu wiarygodnego obrazu jednostki gospodarczej*. Kraków: Wyd. AE w Krakowie.

- Międzynarodowy Standard Rachunkowości* MSR 38. Dz.Urz. UE L 320.
- Piotrowska, K. (2014). Polityka rachunkowości w zakresie prac badawczo-rozwojowych a wynik finansowy. W: A. Kostur, J. Pfaff (red.), *Polityka rachunkowości a kształtowanie wyniku finansowego* (s. 244–254). Katowice: Wyd. UE w Katowicach.
- Romanowska, M. (2010). Przełomy strategiczne w przedsiębiorstwie. *Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów SGH*, 98, 7–15.
- Sałek, R. (2014). Algorytm postępowania decyzyjnego w działalności innowacyjnej przedsiębiorstw. *Zeszyty Naukowe – Politechnika Śląska. Organizacja i Zarządzanie*, 68, 243–253.
- Skowron-Grabowska, B. (2004). Problem innowacyjności w aspekcie strategii przedsiębiorstwa i programów unijnych. W: J. Szopa, P. Pachura (red.), *Polska w Unii Europejskiej. La Pologne – nouvelle voisine dans l'UE. Poland in the European Union* (s. 259–267). Częstochowa: Wyd. WZPCz.
- Skrzywan, S. (1969). *Teoretyczne podstawy rachunkowości*. Warszawa: PWE.
- Skulik-Górecka, A. (2013). Kwalifikacja i wycena kosztów zakończonych prac rozwojowych w świetle ustawy o rachunkowości oraz MSR/MSSF. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego*, 765, *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 61, 209–218.
- Stępień, M. (2010). *Problem zgodności prawa bilansowego i prawa podatkowego w aspekcie pomiaru kategorii ekonomicznych*. Kraków: Wyd. UE w Krakowie.
- Stępień, M. (2012). Wybrane problemy ustalania dochodu w świetle prawa podatkowego i bilansowego. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego*, 708, *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 52, 217–226.
- Suszyński, C. (2007). *Przedsiębiorstwo. Wartość. Zarządzanie*. Warszawa: PWE.
- Turek, I. (2015). *Współpraca między organizacjami w zarządzaniu pracami badawczo-rozwojowymi*. Katowice: Wyd. UE w Katowicach.
- Ustawa z 15.02.1992 o podatku dochodowym od osób prawnych. Dz.U. 2014, poz. 851, z późn. zm.
- Ustawa z 29.09.1994 o rachunkowości. Dz.U. 2013, poz. 330, z późn. zm.
- Ustawa z 25.09.2015 o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem innowacyjności. Dz.U. poz. 1767.
- Założenia koncepcyjne sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych* (2007). W: *Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej*. T. 1. Warszawa.

TAX MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF TAX RELIEF ON NEW TECHNOLOGIES

Abstract: *Purpose* – The aim of this paper is to identify and evaluate the possibility and conditioning of the application of tax relief on new technologies in the context of valid regulations of balance sheet and tax law.

Design/methodology/approach – A monographic methodology of research has been adopted in the article, using information in the qualitative descriptive form. The available literature on the subject underwent the method of analysis and logical construct, taking into account the existing scope of tax law.

Findings – The result of the research is the construction of methodology within the scope of relations between accounting systems and the scope of the application of tax law in an enterprise with the aim of improving the quality of management within the application of tax relief on new technologies.

Originality/value – Building market advantage in a competitive and turbulent environment frequently translates into searching for smaller opportunities among a great deal of activities of an enterprise. One of such activities is the implementation of changing legal regulations into the accounting system of an enterprise. The topic in question is hence up-to-date and vital from the perspective of improving the quality of management of an enterprise through building market advantage in the area of both the accounting system, and the application of tax relief on new technologies within the scope of tax law.

Keywords: tax management, tax relief on new technologies

Cytowanie

Stępień, M. (2016). Zarządzanie podatkami w aspekcie ulgi na nowe technologie. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 5 (83), 141–149. DOI: 10.18276/frfu.2016.5.83/1-13.

